

Reykjavík 19. janúar 2023

Efni: Umsögn um „Drög að þingsályktunartillögu um aðgerðaráætlun í geðheilbrigðismálum 2023-2027“.

Sálfræðingafélag Íslands (SÍ) fagnar því að unnið sé að aðgerðaráætlun í geðheilbrigðismálum fyrir 2023-2027.

Samkvæmt drögum sem nú liggja í samráðsgátt kemur fram að byggja skuli stefnuna á ákveðnum megin- og undirmarkmiðum. Sálfræðingar eru líklega stærsta heilbrigðisstéttin sem hefur sérhæfingu í geðheilbrigðismálum. Þeir hafa með menntun og reynslu sinni góða heildarsýn á málaflokknum og að sama skapi góðan skilning á stigskiptingu þjónustunnar. Í aðgerðaráætlun þeirri er hér liggur til umsagnar er m.a. lagt til aðgerða á öllum þessum stigum, þ.e. forvörnum, 1. -, 2. – og 3. stigs geðheilbrigðisþjónustu. SÍ leggur áherslu á að sálfræðingar hafi aðkomu að allri þróun og stefnumörkun í málaflokknum. Þetta á við t.d. í þáttum: 1.A.2. – 1.A.3. – 1.A.4. – 1.A.5. – 1.A.6. – 1.B.1. – 1.B.2. – 1.B.3. – 2.A.1. – 2.A.2. – 2.C.1. – 3.B.4. – 4.A.1. – 4.A.2. – 4.C.1.

Einnig vill SÍ benda á mikilvægi þess að sálfræðingar komi að allri geðheilbrigðisþjónustu, á öllum stigum hennar, bæði með beinni aðkomu (t.d. greiningu og/eða meðferð) og óbeinni aðkomu (t.d. handleiðslu/ráðgjafar annarra starfsstétta). SÍ leggur áherslu á að sálfræðingar leiði faglega vinnu annarra sálfræðinga í þjónustu hins opinbera. Teymisvinna er mikilvæg og telur SÍ mikilvægt að gott aðgengi sé að gagnreyndri þekkingu sálfræðinga á öllum stigum þjónustunnar. Að sama skapi leggur SÍ áherslu á að sálfræðingar komi að Geðráði og vinnuhópum sem ætlað er að vinna að þróun eða áætlunum í geðheilbrigðismálum

SÍ fagnar vilja stjórnvalda til að fullfjármagna sérnám (2.B.1.) heilbrigðisstétta en telur mikilvægt að skýra betur hvað átt er við sérnámi. Er átt við sérhæfingu að loknu grunnnámi sem leiðir til starfsréttinda, eða á þetta við grunnkröfur til starfsleyfis, sbr. 12 mánaða verklegt nám sálfræðinga.

SÍ vill benda á að hér er unnið að aðgerðaráætlun og eru orð til alls fyrst en mikilvægt sé að minnast fjármögnun í þessu samhengi. Til að setja aðgerðaráætlun í framkvæmd er mikilvægt að kostnaðarmeta hana út frá fleiru en einu sjónarhorni. Mikilvægt er að greina kostnað við framkvæmdina en einnig þarf að meta hvað það kostar að bæta ekki þjónustuna til lengri tíma. Árangur þarf einnig að meta í samfélagslegum ávinningi og á heilsu almennings. Í stefnu stjórnvalda í heilbrigðismálum til 2030 kemur fram að heilbrigðisþjónusta og menntun starfsmanna skuli standast samanburð við þjóðir sem standa fremst í kringum okkur og horfum við þá oftast til annarra

Norðurlandabjóða í þeim efnum. Sí vill benda á að stjórnvöld á Íslandi hafa hingað til ekki sett sambærilegt fjármagn í heilbrigðisþjónustu og hinar Norðurlandabjóðirnar. Auk þess hefur sú sneið af kökunni sem skammtað hefur verið til geðheilbrigðismála verið mun minni en á hinum Norðurlandabjóðunum. Svo geðheilbrigðismál hafa fengið minni sneið af minni köku. Hér er ljóst að stjórnvöld þurfa að auka fjármagn til heilbrigðismála og þá sérstaklega til geðheilbrigðisþjónustu.

Fyrir hönd stjórnar Sálfræðingafélags Íslands

Tryggvi Guðjón Ingason, formaður